KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 16.10.2002
KOM(2002) 551 endelig

MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN

Strukturelle indikatorer

MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN

Strukturelle indikatorer

RESUMÉ

I denne meddelelse præsenteres Kommissionens forslag til den liste over indikatorer, der skal anvendes i forårsrapport 2003.

I denne meddelelse præsenteres Kommissionens forslag til den liste over indikatorer, hvis hovedformål er at underbygge de centrale budskaber i forårsrapport 2003. I meddelelsen beskrives desuden de fremskridt, Kommissionen har gjort i det seneste år med hensyn til udvikling af nye indikatorer, forbedring af kvaliteten af sidste års liste over strukturelle indikatorer og integrering af kandidatlandene i processen med strukturelle indikatorer.

Den nye liste rummer en høj grad af stabilitet og giver mulighed for en vis fleksibilitet.

Dette er det tredje år, hvor Kommissionen har valgt et sæt strukturelle indikatorer. Der er foretaget begrænsede ændringer i listen for at sikre en høj grad af **stabilitet**. Dette er vigtigt, når det drejer sig om at vurdere fremskridtene med hensyn til at nå målsætningerne fra det ene år til det andet, og det giver mulighed for, at indikatorernes pålidelighed og kvalitet fortsat kan forbedres. Der har imidlertid også været en vis **fleksibilitet** i listen med henblik på at inkorporere indikatorer, der afspejler nye politiske prioriteter, eller når der har foreligget bedre indikatorer.

Listen er fortsat kort og afbalanceret mellem områderne.

Listen over indikatorer er også blevet holdt **kort** uden en stigning i antallet fra de 42 indikatorer, der blev anvendt i sidste års forårsrapport. En kortere liste gør det muligt at fokusere bedre på de politiske signaler, der udledes af indikatorerne. **Balancen** mellem områderne er blevet opretholdt med syv indikatorer for hvert af områderne.

Den vigtigste ændring er medtagelsen af kandidatlandene.

Som reaktion på anmodningen fra Det Europæiske Råd i Gøteborg vil alle 13 kandidatlande blive integreret i de strukturelle indikatorer i år, så de kan vurderes i Kommissionens forårsrapport. I meddelelsen anføres de data for kandidatlandene, der forventes at foreligge på tidspunktet for næste forårsrapport.

Der er gjort store fremskridt med hensyn til udvikling og forbedring af indikatorerne.

Kommissionen har gjort gode fremskridt med hensyn til at udvikle nye indikatorer og forbedre kvaliteten og præsentationen af de eksisterende indikatorer. Der er gjort fremskridt med hensyn til udvikling af indikatorer på flere områder: sammensatte indikatorer, potentiel produktion, marginal (og gennemsnitlig) effektiv skatteprocent, børnepasningsmuligheder, e-handel, e-forvaltning, erhvervsdemografi, registrering af virksomheder, finansiel integration, genbrugsgrad for udvalgte materialer samt farligt affald. På grundlag af dette arbejde er der tilføjet to nye indikatorer til listen. Kommissionen vil fortsat udvikle

indikatorer på tværs af en lang række områder i det kommende år. Der er udviklet to sammensatte indikatorer for den videnbaserede økonomi, som vil blive anvendt i relevante politiske diskussioner og meddelelser. Kommissionen overvejer fortsat brugen af sammensatte indikatorer inden for rammerne af de strukturelle indikatorer.

STRUKTURELLE INDIKATORER

I. SAGSFORLØB

1. I konklusionerne fra Det Europæiske Råd i Lissabon (punkt 36) blev der anmodet om et aftalt sæt strukturelle indikatorer, der kan anvendes til at understøtte analysen af Kommissionens årlige forårsrapport til Det Europæiske Råds forårsmøde. De strukturelle indikatorers rolle er at give mulighed for en objektiv vurdering af de fremskridt, der er sket hen imod målsætningerne fra Det Europæiske Råd i Lissabon, som blev udvidet i Gøteborg og yderligere specificeret i Stockholm og Barcelona.

2. I hvert af de sidste to år har Kommissionen udarbejdet en liste over strukturelle indikatorer og aftalt den med Rådet. Disse indikatorer dækker seks områder: generel økonomisk baggrund, beskæftigelse, innovation og forskning, økonomiske reformer, social samhørighed og miljøet. Indikatorerne viste sig at være nyttige i forårsrapporten til at illustrere områder, hvor der var behov for flere politiske foranstaltninger, og til at måle fremskridtene hen imod Lissabon-målene.

3. I denne meddelelse præsenteres den liste over strukturelle indikatorer, som Kommissionen anbefaler, og som udgør et centralt element i forårsrapport 2003. Den endelige liste over strukturelle indikatorer, der aftales med Rådet, vil blive vedtaget på Det Europæiske Råd i København i december 2002.

II. IGANGVÆRENDE ARBEJDE

4. Kommissionens arbejde med strukturelle indikatorer siden sidste års meddelelse er foregået på fire områder og har taget sigte på:

(i) at fortsætte forbedringen af kvaliteten af indikatorerne på den liste, der blev benyttet i forbindelse med forårsrapport 2002

(ii) at integrere kandidatlandene i de strukturelle indikatorer som opfølgning af anmodningen fra Det Europæiske Råd i Gøteborg

(iii) at fremlægge nøjagtige definitioner og data til den aftalte liste over indikatorer, der bør udvikles

(iv) at vurdere, om der er behov for at ændre listen over indikatorer under hensyntagen til de fremskridt, der er sket med de indikatorer, der bør udvikles, og de politiske prioriteter, der er fastlagt på Det Europæiske Råds seneste møder.

5. Eurostat har samarbejdet med Kommissionens øvrige tjenestegrene og med medlemsstaternes nationale statistiske kontorer om at forbedre kvaliteten af de strukturelle indikatorer. Eurostat har i det seneste år forbedret landedækningen, tidsserierne og kvaliteten af dataene for mange af de eksisterende strukturelle indikatorer. Der er især gjort store fremskridt med hensyn til fremskaffelse af officielle data for strukturelle indikatorer, som tidligere har været baseret på

uofficielle kilder. Endvidere har Eurostat fortsat arbejdet med at forbedre sin offentligt tilgængelige internet-site[1], som nu indeholder detaljerede metodologiske informationer samt dataene for alle de strukturelle indikatorer. En forbedring af kvaliteten af indikatorerne styrker pålideligheden af de politiske konklusioner, der drages i forårsrapporten.

6. Denne meddelelse repræsenterer det vigtigste resultat af Kommissionens arbejde med strukturelle indikatorer i det seneste år. I afsnit III beskrives de vigtigste principper for den nye liste over indikatorer. I afsnit IV præsenteres den nye liste over strukturelle indikatorer, og der redegøres for, hvorfor der er medtaget nye indikatorer på dette års liste, og hvorfor det har været nødvendigt at lade visse indikatorer udgå. I afsnit V beskrives, hvordan kandidatlandene integreres i de strukturelle indikatorer i år. Endelig redegøres der i afsnit VI for de fremskridt, Kommissionen har gjort med hensyn til at udvikle nye indikatorer siden sidste år, og bilag 1 indeholder flere detaljerede oplysninger samt en præsentation af den nye liste over indikatorer, der bør udvikles.

III. PRINCIPPER FOR DEN NYE LISTE OVER INDIKATORER

7. Dette er det tredje år, hvor Kommissionen har valgt et sæt strukturelle indikatorer, hvis hovedformål er at underbygge de centrale budskaber i forårsrapport 2003. Der er en høj grad af **stabilitet** i listen over indikatorer for at gøre det muligt at måle fremskridtene over tid som ønsket af Rådet. Denne stabilitet er desuden hensigtsmæssig, fordi de fleste strukturelle problemer normalt udviser betydelig vedholdenhed. Samtidig bliver der herved mulighed for at foretage en løbende forbedring af indikatorernes pålidelighed og kvalitet. Ændres indikatorerne fra år til år, vil det gøre denne opgave mere vanskelig for både Eurostat og de nationale statistiske kontorer.

8. Der har også været **fleksibilitet** i listen over indikatorer, idet der er fastlagt nye prioriteter, og fordi der er forbedrede indikatorer til rådighed. Dette er imidlertid blevet opvejet af behovet for en tilstrækkelig grad af stabilitet med henblik på at sikre, at der i hvert års forårsrapport kan foretages en konsekvent og velfunderet vurdering af fremskridtene hen imod Lissabon-målene og de mål, der er fastlagt på Det Europæiske Råds efterfølgende møder.

9. Listen over indikatorer bør være **kort** for at sende klare, enkle og målrettede politiske signaler, men den bør også være **afbalanceret** for at afspejle den lige store betydning, som Lissabon og Gøteborg tillagde områderne (1) beskæftigelse, (2) innovation og forskning, (3) økonomiske reformer, (4) social samhørighed og (5) miljø. Der er desuden medtaget en række indikatorer for den generelle økonomiske baggrund for at illustrere den økonomiske sammenhæng, hvori de strukturelle reformer finder sted. Til det formål præsenteres der i denne meddelelse 42 indikatorer, et uændret antal i forhold til forårsrapport 2002. Der er 7 indikatorer på hvert område for at sikre, at hvert politikområde behandles lige udførligt.

10. Eventuelle nye indikatorer bør principielt tages fra det sæt af indikatorer, som Kommissionens tjenestegrene har udviklet siden sidste års meddelelse, eller bør være

[1] www.europa.eu.int/comm/eurostat/structuralindicators

begrundet i et nyt vigtigt mål, som er fastlagt af Det Europæiske Råd. Desuden bør disse nye indikatorer udledes af de forskellige indikator- og benchmark-processer, der foregår på sektorniveau, hvor de allerede er blevet afprøvet. Det er vigtigt at sikre, at der er overensstemmelse mellem disse sektorale processer og de overordnede strukturelle indikatorer.

11. Eventuelle nye indikatorer skal også opfylde de kriterier, der blev anvendt ved det oprindelige valg af indikatorer. Indikatorerne bør være: (1) lette at læse og forstå, (2) relevante for de pågældende politikområder, (3) indbyrdes sammenhængende, (4) tilgængelige tilpas hurtigt, (5) sammenlignelige mellem medlemsstaterne, kandidatlandene og så vidt muligt med andre lande, (6) tilvejebragt af pålidelige kilder, og (7) de må ikke lægge for store byrder på medlemsstater og svarpersoner.

12. Den vigtigste ændring i de strukturelle indikatorer i år er, at de vil blive udvidet til at omfatte alle 13 **kandidatlande**, som ønsket af Det Europæiske Råd i Gøteborg. Dette vil betyde, at kandidatlandene lidt efter lidt kan inddrages i Lissabon-strategien fra og med forårsrapport 2003. Eurostat har samarbejdet med de statistiske kontorer i kandidatlandene om at forbedre adgangen til og kvaliteten af de strukturelle indikatorer for disse lande. Afsnit V indeholder yderligere oplysninger.

IV. DEN NYE LISTE OVER INDIKATORER

13. Den nye liste over indikatorer er udarbejdet i overensstemmelse med ovenstående principper. Der er tilføjet i alt tre indikatorer til listen, og tre indikatorer ud af de 42 er udgået.

14. Listen omfatter nye indikatorer, hvor der er sket tilstrækkelige fremskridt med hensyn til udviklingen af dataene, som f.eks. "faktisk gennemsnitlig fratrædelsesalder", "registrering af virksomheder" og "finansiel integration". Listen afspejler også de nye politiske prioriteter. F.eks. opdeles "udgifter til F&U" nu efter "F&U finansieret af industrien" snarere end efter "erhvervslivets F&U-udgifter" for at afspejle det mål, der blev fastsat af Det Europæiske Råd i Barcelona. Medtagelsen af "faktisk gennemsnitlig fratrædelsesalder" afspejler også den betydning, dette spørgsmål blev tillagt på Det Europæiske Råd i Barcelona. Når der er tilføjet nye indikatorer til listen, har de måttet opfylde kvalitetskriterierne i afsnit III.

15. Medtagelsen af nye indikatorer har gjort det nødvendigt at lade visse indikatorer udgå af sidste års liste. Dette er en stadig vanskeligere proces, idet der bliver flere og bedre indikatorer til rådighed. Der blev medtaget nye indikatorer, når de var mere politisk relevante end den tidligere anvendte indikator, når kvaliteten af dataene for de nye indikatorer var bedre, og når den tidligere indikator i en vis grad var en gentagelse af en anden indikator på listen.

16. **Opdeling efter køn** er et generelt princip i de strukturelle indikatorer. Denne opdeling er blevet udvidet i år, hvor der er adgang til data af god kvalitet, og hvor det giver mening at foretage en opdeling efter køn. Det forventes, at der i forbindelse med forårsrapport 2003 vil foreligge særskilte data for mænd og kvinder for "faktisk gennemsnitlig fratrædelsesalder", "livslang uddannelse", "arbejdsulykker" (alvorlige, men ikke med dødelig udgang), "risiko for fattigdom", "vedvarende risiko for fattigdom", "spredning i regionale beskæftigelsesgrader", "langtidsledighed", "videnskabelige og teknologiske kandidater" og "personer med kort skolegang".

Generel økonomisk baggrund

17. Indikatorerne for den generelle økonomiske baggrund illustrerer den overordnede økonomiske sammenhæng, hvori de strukturelle reformer finder sted. Der er ikke foretaget nogen ændringer i indikatorerne på dette område. Der er udviklet en ny indikator til at måle stigninger i den potentielle produktion, som er det endelige mål for en strukturreform. Det er imidlertid blevet besluttet ikke at medtage væksten i den potentielle produktion på listen i år for at få tid til at løse eventuelle spørgsmål, der kan opstå i forbindelse med anvendelsen af indikatoren.

Beskæftigelse

18. Beskæftigelsesindikatorerne angår flere af de centrale målsætninger fra Det Europæiske Råd i Lissabon, nemlig en styrkelse af beskæftigelsen i EU, betydningen af lige beskæftigelsesmuligheder for kvinder og mænd og betydningen af en "aktiv beskæftigelsespolitik", herunder fokusering på livslang uddannelse. Det er vigtigt at bemærke, at Lissabon-målene vedrørende beskæftigelse og social samhørighed blev specificeret yderligere på Det Europæiske Råd i Barcelona.

19. Der er medtaget en indikator for den **faktiske gennemsnitlige fratrædelsesalder** på listen over strukturelle indikatorer for at overvåge målet fra Det Europæiske Råd i Barcelona om gradvis at øge den faktiske gennemsnitlige alder for, hvornår folk ophører med at arbejde i EU, med omkring fem år inden udgangen af 2010. Denne indikator erstatter **beskæftigelsesgrad for ældre arbejdstagere**, som nu vil blive medtaget som en del af indikatoren for beskæftigelsesgrad.

Innovation og forskning

20. Indikatorerne for innovation og forskning afspejler den betydning, som man i Lissabon tillagde overgangen til en videnbaseret økonomi gennem bedre politikker for F&U, uddannelse og informationssamfundet. Der foreslås ingen ændringer i indikatorerne på dette område. Indikatoren **udgifter til F&U** vil imidlertid nu blive opdelt efter finansieringskilde snarere end den sektor, der afholder udgifterne til F&U. Dette afspejler det mål, der blev fastsat på Det Europæiske Råd i Barcelona, hvorefter de samlede udgifter til F&U i EU bør øges med henblik på at nærme sig 3 % af BNP senest i 2010, og effektiviteten af F&U bør øges. To tredjedele af disse investeringer bør komme fra den private sektor. De sammensatte indikatorer, der er udviklet på dette område, vil blive anvendt i den første fase i de sektorpolitiske processer.

Økonomiske reformer

21. Indikatorerne for økonomiske reformer afspejler den betydning, som en reform af vare- og kapitalmarkedet blev tillagt på Det Europæiske Råd i Lissabon. De vedrører markedsintegration, fremskridt med hensyn til liberalisering af netværksindustrierne og eventuelle fordrejninger på varemarkederne som følge af offentlige indgreb.

22. Indikatoren for **rentekonvergens** er medtaget på listen over strukturelle indikatorer til erstatning af **kapitalfremskaffelse på aktiemarkederne**. Den nye indikator giver mulighed for bedre at måle fremskridt i integreringen af de finansielle markeder. Sammenlignet med kapitalfremskaffelse på aktiemarkederne er rentekonvergens mindre snævert fokuseret, idet det er en indikator, som dækker flere finansielle

markeder og ikke fordrejes af privatiseringsprogrammer eller konjunktursvingninger på aktiemarkederne. Dataene foreligger endvidere inden for en kort tidsfrist, og rentekonvergens er en indikator, som er veletableret og let at fortolke.

23. Der er tilføjet en indikator for **registrering af virksomheder** til listen over strukturelle indikatorer, hvilket afspejler opfordringen fra Det Europæiske Råd i Lissabon til at overvåge den tid, det tager at etablere en virksomhed, og de dermed forbundne omkostninger. Det samlede antal procedurer, der er nødvendige i forbindelse med registrering af en ny virksomhed, og den gennemsnitlige tid, der er nødvendig for at komme igennem denne proces, er gode indikatorer for de fremskridt, der sker med hensyn til økonomiske reformer. Denne indikator afløser **erhvervsinvesteringer**, som er et mindre præcist mål for fremskridt med hensyn til økonomiske reformer.

Social samhørighed

24. Indikatorerne for social samhørighed er et mål for graden af risikoen for fattigdom og dens vedholdenhed, indkomstspredning og den dermed forbundne risiko for social udstødelse i overensstemmelse med den høje prioritet, som social samhørighed blev tillagt på Det Europæiske Råd i Lissabon. Den åbne koordinationsmetode inden for social integration blev godkendt på Det Europæiske Råd i Laeken. Syv af de ti primære indikatorer, der blev aftalt i Laeken i forbindelse med denne proces, er medtaget på listen. Andre, som f.eks. "forventet levetid" ved fødslen, benyttes i de sektorbestemte processer.

25. For så vidt angår social samhørighed er der foretaget en række ændringer i definitionerne af **uligheder i indkomstfordelingen, risiko for fattigdom, vedvarende risiko for fattigdom**, og **andel af befolkningen, der lever i arbejdsløse husstande**. Definitionen af **regional samhørighed** er ændret fra variationen i regionale arbejdsløshedsprocenter til variationen i regionale beskæftigelsesgrader, og betegnelsen er ændret til **spredning i regionale beskæftigelsesgrader**.

Miljø

26. Miljøindikatorerne afspejler det forhold, at Det Europæiske Råd i Gøteborg integrerede bæredygtig udvikling i Lissabon-processen. Indikatorerne dækker de fire hovedområder, der blev fastlagt på Det Europæiske Råd i Gøteborg: klimaændringer, bæredygtig transport, trusler mod folkesundheden og forvaltning af naturressourcerne.

27. Der foreslås ingen ændringer i miljøindikatorerne i år. Indikatoren for **udledninger af drivhusgasser** er imidlertid blevet ændret, idet de politiske målsætninger i Kyoto-protokollen og EU's byrdefordelingsaftale er medtaget. Ifølge disse målsætninger skal visse medlemsstater nedbringe deres emissioner, mens andre har lov til at øge emissionerne i forhold til 1990-niveauet. En sammenligning af forskellen mellem de nuværende emissioner og de individuelle målværdier for hver medlemsstat er en effektiv måde til at vurdere virkningerne af klimaændringspolitikkerne.

V. MEDTAGELSE AF KANDIDATLANDENE I DE STRUKTURELLE INDIKATORER

28. Som ønsket af Det Europæiske Råd i Gøteborg vil de tretten kandidatlande (Bulgarien, Cypern, Tjekkiet, Estland, Ungarn, Letland, Litauen, Malta, Polen, Rumænien, Slovenien, Slovakiet og Tyrkiet) blive gradvis inddraget i processen med strukturelle indikatorer fra og med i år. Der vil foretrukket en bred landedækning af en mindre gruppe strukturelle indikatorer, som vil give mulighed for en passende sammenligning med og mellem kandidatlandene. I eventuelle forslag til nye strukturelle indikatorer bør der tages hensyn til behovet for data vedrørende kandidatlandene.

29. Eurostat har samarbejdet med de statistiske kontorer i kandidatlandene om at forbedre adgangen til og kvaliteten af de strukturelle indikatorer for disse lande. Der er gjort betydelige fremskridt i dette arbejde. Eurostat har baseret sit arbejde på fristen for forårsrapporten, og i øjeblikket er de fleste data til de strukturelle indikatorer for kandidatlandene stadig ved at blive indsamlet og kvalitetsvurderet. Data for kandidatlandene er derfor ikke medtaget i det statistiske bilag med diagrammer, som er vedlagt denne meddelelse.

30. De data, der forventes at foreligge for kandidatlandene, er anført i tabel 1. På nuværende tidspunkt er det vanskeligt at sige nøjagtigt, hvilke lande og hvilke år der vil foreligge i forbindelse med forårsrapport 2003, idet Eurostat og kandidatlandenes nationale statistiske kontorer arbejder hårdt på at sikre en så bred dækning som muligt, hvor der tages hensyn til behovet for data af en ordentlig kvalitet, samtidig med at der tages hensyn til udviklingsplanerne for det pågældende lands statistiske system. Inddragelsen af kandidatlandene i processen med strukturelle indikatorer må ikke resultere i, at de pålægges en tung byrde.

Tabel 1: Forventet datadækning for kandidatlandene i forbindelse med forårsrapport 2003			
Indikator	**Dækning**	**Indikator**	**Dækning**
Generel økonomisk baggrund		**III. Økonomiske reformer**	
		1. Relative prisniveauer	Ja
a. BNP pr. indbygger og BNP-vækst	Ja	2. Priser i netværksindustrierne	Nej
b. Arbejdskraftproduktivitet (kun pr. person)	Ja	3. Markedsstruktur i netværksindustrierne (elektricitet)	*
e. Vækst i beskæftigelsen	Ja		
d. Inflation	Ja	4. Offentlige indkøb	Nej
e. Vækst i de reale enhedslønomkostninger	Ja	5. Sektorspecifik statsstøtte og ad hoc-støtte	*
f. Offentlig balance	Ja	6. Rentekonvergens	Ja
g. Statens gæld	Ja	7. Registrering af virksomheder	Nej
I. Beskæftigelse		**IV. Social samhørighed**	
1. Beskæftigelsesgrad	Ja	1. Uligheder i indkomstfordelingen	Ja
2. Faktisk gennemsnitlig fratrædelsesalder	Ja	2. Risiko for fattigdom	Ja
3. Lønforskelle mellem mænd og kvinder	Nej	3. Vedvarende risiko for fattigdom	Nej
4. Skatteprocent for lavtlønnede	Ja	4. Spredning i regionale beskæftigelsesgrader	Ja
5. Livslang uddannelse	Ja	5. Personer med kort skolegang	Ja
6. Arbejdsulykker	Ja	6. Langtidsledighed	Ja
7. Ledighedsprocent	Ja	7. Andel af befolkningen, der lever i arbejdsløse husstande	Ja
II. Innovation og forskning		**V. Miljø**	
1. Udgifter til menneskelige ressourcer	Ja	1. Emissioner af drivhusgasser, herunder mål (kun CO_2)	Ja
2. Udgifter til F&U	Ja		
3. Adgang til Internet (kun husstande)	Ja	2. Økonomiens energiintensitet	Ja
4. Videnskabelige og tekniske kandidater	Ja	3. Transportmængde (kun gods)	Ja
5. Patenter (kun EPO)	Ja	4. Opdeling mellem transportformer (kun gods)	Ja
6. Risikovillig kapital	Nej		
7. Udgifter til informations- og kommunikationsteknologier	Ja	5. Byernes luftkvalitet	Nej
		6. Kommunalt affald	Ja
		7. Vedvarende energikilders andel	Ja

Tekst i tabellen:

Ja = Der foreligger data for alle eller en stor del af kandidatlandene.

Nej = Der foreligger data for meget få eller ingen kandidatlande.

* = Uvist. Afgøres i løbet af efteråret på grundlag af dataenes dækning og kvalitet.

31. Det fremgår af tabellen, at der som helhed forventes at foreligge en række informationer om de fleste indikatorer i tide til forårsrapport 2003 i det mindste for de fleste kandidatlandes vedkommende, om end datadækningen er ringest på det område, der vedrører økonomiske reformer. Når dataene er tilgængelige, skal de i visse tilfælde fortolkes med forsigtighed, fordi de først for nylig er indsamlet på grund af kandidatlandenes særlige forhold. Det vil sandsynligvis være en langvarig proces at få nogle af de strukturelle indikatorer til at dække kandidatlandene mere fuldstændigt, men det er en proces, der prioriteres højt.

32. Det skal også bemærkes, at **EØS/EFTA-landene** (Island, Liechtenstein og Norge) vil blive medtaget i det statistiske bilag i forårsrapport 2003, når der foreligger data.

VI. INDIKATORER, DER ER UNDER UDVIKLING

33. I sidste års meddelelse fra Kommissionen om strukturelle indikatorer præsenteredes 21 indikatorer, der bør udvikles. Siden den sidste meddelelse blev offentliggjort i oktober 2001, har Kommissionen gjort store fremskridt med hensyn til udvikling af indikatorer. Der er især gjort fremskridt med hensyn til følgende indikatorer: potentiel produktion, marginal (og gennemsnitlig) effektiv skatteprocent, børnepasningsmuligheder, e-handel, e-forvaltning, erhvervsdemografi, registrering af virksomheder, finansiel integration, forbrug af giftige kemikalier, ressourceproduktivitet, genbrugsgrad for udvalgte materialer samt farligt affald. De fremskridt, der er gjort på hvert af områderne, er sammenfattet i bilag 1.

34. Kommissionens tjenestegrene har gjort store fremskridt med hensyn til udvikling af sammensatte indikatorer, navnlig på sådanne områder som videnbaseret økonomi, iværksætterånd og det indre marked. Sammensatte indikatorer beregnes ved at vægte et sæt omhyggeligt udvalgte delindikatorer, som giver en kort oversigt over hver enkelt medlemsstats fremskridt inden for et bestemt politikområde. Sammensatte indikatorer har den fordel, at de giver en bredere informationsdækning end i den nuværende liste over strukturelle indikatorer, og de giver også mulighed for at reducere antallet af indikatorer, der er anført på listen. Eftersom sammensatte indikatorer indebærer, at der kan udledes stærke politiske signaler, må de være pålidelige og baseret på en sund metodologi.

35. Kommissionen har derfor arbejdet ud fra det grundlag, at sammensatte indikatorer bør vurderes fra sag til sag og bør opfylde følgende kvalitetskriterier: De sammensatte indikatorer skal indebære en merværdi i forhold til brugen af enklere indikatorer; de må kun omfatte delindikatorer, som er relevante for det fænomen, der skal måles; de skal være baseret på høje kvalitetsdata for så vidt angår alle delindikatorerne; den indbyrdes sammenhæng mellem delindikatorerne bør undersøges; metoden til vægtning af delindikatorerne bør være gennemsigtig, enkel og statistisk set sund, og de sammensatte indikatorer skal desuden efterprøves med hensyn til pålidelighed og sensivitet.

36. I det seneste år er der udviklet to sammensatte indikatorer for "investering i den videnbaserede økonomi" og "resultater med hensyn til overgangen til den

videnbaserede økonomi". Disse sammensatte indikatorer er blevet vurderet af eksterne eksperter og underkastet en detaljeret gennemgang og sensitivitetsanalyse[2]. Kommissionen foreslår nu, at disse sammensatte indikatorer benyttes i de relevante politiske drøftelser og meddelelser. Dette vil også være tilfældet for andre sammensatte indikatorer, som er ved at blive udviklet af Kommissionens tjenestegrene. F.eks. er der ved at blive udviklet en indikator til måling af, hvorvidt europæiske virksomheder er parate til e-business, mens der allerede benyttes sammensatte indikatorer til måling af fremskridtene inden for det indre marked og innovation. For at forbedre kvaliteten af den sammenfatning, der fremlægges, kunne Kommissionen overveje at medtage sammensatte indikatorer inden for rammerne af de strukturelle indikatorer på grundlag af vurderingen af deres anvendelse i de sektorbestemte processer.

[2] State-of-the-art Report on Current Methodologies and Practices for Composite Indicator Development, Joint Research Centre – Applied Statistics Group, Ispra, June 2002 (www.jrc.cec.eu.int/uasa/prj-comp-ind.asp).

Tabel 2: De 42 strukturelle indikatorer, der foreslås med henblik på forårsrapport 2003
Generel økonomisk baggrund a. BNP pr. indbygger (i KKS) og real BNP-vækst b. Arbejdskraftproduktivitet e. Vækst i beskæftigelsen* d. Inflation e. Vækst i de reale enhedslønomkostninger f. Offentlig balance g. Statens gæld
I. Beskæftigelse 1. Beskæftigelsesgrad* 2. Faktisk gennemsnitlig fratrædelsesalder* 3. Lønforskelle mellem mænd og kvinder 4. Skatteprocent for lavtlønnede 5. Livslang uddannelse 6. Arbejdsulykker* 7. Ledighedsprocent*
II. Innovation og forskning 1. Udgifter til menneskelige ressourcer (offentlige udgifter til uddannelse) 2. Udgifter til F&U **(efter finansieringskilde**) 3. Adgang til Internet 4. Videnskabelige og teknologiske kandidater* 5. Patenter 6. Risikovillig kapital 7. Udgifter til informations- og kommunikationsteknologier
III. Økonomiske reformer 1. Relative prisniveauer og priskonvergens 2. Priser i netværksindustrierne 3. Markedsstruktur i netværksindustrierne 4. Offentlige indkøb 5. Sektorspecifik statsstøtte og ad hoc-støtte 6. **Rentekonvergens** 7. **Registrering af virksomheder**
IV. Social samhørighed 1. Uligheder i indkomstfordelingen 2. Risiko for fattigdom* 3. Vedvarende risiko for fattigdom* 4. Spredning i regionale **beskæftigelses**grader* 5. Personer med kort skolegang, som ikke deltager i erhvervs- eller videreuddannelse 6. Langtidsledighed* 7. Andel af befolkningen, der lever i arbejdsløse husstande
V. Miljø 1. Udledninger af drivhusgasser (**herunder mål**) 2. Økonomiens energiintensitet 3. Transportmængde (tons- og passagerkilometer) i forhold til BNP 4. Opdeling mellem transportformer 5. Byernes luftkvalitet 6. Kommunalt affald 7. Vedvarende energikilders andel

Ændringer er angivet med bold. * Angiver indikatorer, som er opdelt efter køn.

Tabel 3: *Ændringer i listen over strukturelle indikatorer**
Generel økonomisk baggrund Ingen ændringer.
I. Beskæftigelse "Faktisk gennemsnitlig fratrædelsesalder" har erstattet "beskæftigelsesgrad for ældre arbejdstagere". Sidstnævnte er nu medtaget som en del af "beskæftigelsesgrad"-indikatoren.
II. Innovation og forskning "Udgifter til F&U" er nu opdelt efter finansieringskilde snarere end efter den sektor, der udfører den pågældende F&U.
III. Økonomiske reformer "Rentekonvergens" har afløst "kapitalfremskaffelse på aktiemarkederne". "Registrering af virksomheder" har afløst "erhvervsinvesteringer".
IV. Social samhørighed "Regional samhørighed" defineres nu som variationen i regionale beskæftigelsesgrader snarere end arbejdsløshedsprocenter og er blevet omdøbt til "spredning i regionale beskæftigelsesgrader". Der er foretaget ændringer i definitionerne af "uligheder i indkomstfordelingen" og "andel af befolkningen, der lever i arbejdsløse husstande".
V. Miljø "Udledninger af drivhusgasser" omfatter nu de aftalte politiske mål.

* I forhold til den liste, der blev vedtaget af Det Europæiske Råd i Laeken.

BILAG 1 - INDIKATORER, DER ER UNDER UDVIKLING

1. Siden sidste års meddelelse om strukturelle indikatorer blev offentliggjort i oktober 2001, har Kommissionen gjort store fremskridt med hensyn til udviklingen af indikatorer. Dette bilag beskriver, hvor der er gjort fremskridt. I dette bilag præsenteres ligeledes den nye liste over indikatorer, der bør udvikles.

Sammensatte indikatorer

2. Kommissionens tjenestegrene har gjort store fremskridt med hensyn til udviklingen af sammensatte indikatorer siden sidste år, som forklaret ovenfor[3]. Der er bl.a. udviklet to sammensatte indikatorer: "investering i den videnbaserede økonomi" og "resultater med hensyn til overgangen til den videnbaserede økonomi". Kommissionen foreslår nu, at disse sammensatte indikatorer anvendes i relevante politiske drøftelser og meddelelser. Dette vil give mulighed for yderligere fremskridt med hensyn til at afspejle de forskellige aspekter af den videnbaserede økonomi.

3. Den sammensatte indikator "investering i den videnbaserede økonomi" viser de to hovedaspekter af investering i viden: nyskabelse og udbredelse. Den sammensatte indikator er opbygget på grundlag af delindikatorerne for udgifter til F&U, videnskabelige og teknologiske doktorgrader, forskere, bruttoanlægskapitaldannelse, e-forvaltning, uddannelsesudgifter og livslang uddannelse.

4. Den sammensatte indikator "resultater med hensyn til overgangen til den videnbaserede økonomi" viser fire vigtige elementer af resultaterne: arbejdskraftproduktivitet, videnskabelige og teknologiske resultater, brug af informationsinfrastrukturen og effektiviteten af uddannelsessystemet. Den sammensatte indikator er opbygget på grundlag af delindikatorer for arbejdskraftproduktivitet, patenter, publikationer, e-handel og resultater i undervisningssystemet.

Generel økonomisk baggrund

5. Kommissionen har nu i samarbejde med Rådet udarbejdet en indikator for **potentiel produktion**, hvor der benyttes en produktionsfunktionsmetode. Som anført ovenfor er det blevet besluttet, at denne indikator ikke skal medtages på listen i år, så der kan blive tid til at løse eventuelle spørgsmål, der måtte opstå i forbindelse med anvendelsen af indikatoren.

Beskæftigelse

6. Kommissionen er ved at analysere de vigtigste faktorer, der bidrager til **lønforskelle mellem mænd og kvinder** med henblik på at få yderligere informationer i forbindelse med en analyse af lønforskelle mellem mænd og kvinder. Der er ved at blive udarbejdet et memorandum fra Kommissionen.

7. Udviklingen af indikatorer for **marginal effektiv skatteprocent** og gennemsnitlig effektiv skatteprocent er videreført sammen med OECD. Disse indikatorer giver et

[3] Disse sammensatte indikatorer vil blive vurderet gennem deres anvendelse i de sektorbestemte processer.

mål for henholdsvis fattigdoms- og arbejdsløshedsfælder. Dataene forventes imidlertid ikke at foreligge i tide til forårsrapport 2003.

8. På Det Europæiske Råd i Barcelona blev der fastsat mål for **børnepasningsfaciliteter**. Der foreligger nu en række data fra medlemsstaternes nationale handlingsplaner for beskæftigelse. Der foreligger på nuværende tidspunkt data fra elleve medlemsstater, men ikke i fuld overensstemmelse med den aftalte definition. Kommissionen samarbejder med Eurostat og medlemsstaterne om at forbedre dataenes dækningsgrad. Som følge af den politiske betydning af denne indikator bør medlemsstaterne forstærke indsatsen for at fremskaffe data om børnepasningsmuligheder.

Innovation og forskning

9. Eurostat udførte en pilotundersøgelse om **e-handel** i 2001 og 2002. På nuværende tidspunkt dækker undersøgelsen ikke alle femten medlemsstater. Kommissionens tjenestegrene har i mellemtiden indsamlet data via en Eurobarometer-undersøgelse af procentdelen af virksomheder, der sælger online, og procentdelen af virksomheder, der køber online. Dataene fra 2001-undersøgelsen foreligger allerede, og dataene fra 2002-undersøgelsen forventes i november 2002. Fra 2003 og fremover vil dataene om e-handel komme fra Eurostat-undersøgelsen. Eftersom Eurostat-dataene endnu ikke dækker alle medlemsstaterne, er denne indikator fortsat under udvikling.

10. Indikatoren **e-forvaltning** defineres som den gennemsnitlige procentvise brug af 20 grundlæggende offentlige tjenester, som er tilgængelige online. De første resultater vedrørende denne indikator forelå i 2001, og de er med held blevet anvendt i e-Europe benchmarking-processen. Selv om dataene foreligger, har Kommissionen besluttet ikke at medtage e-forvaltning i de strukturelle indikatorer, fordi det er nødvendigt at holde listen kort. E-forvaltning er bibeholdt på listen over indikatorer, der skal udvikles, idet den måske en gang i fremtiden skal medtages på listen over strukturelle indikatorer.

Økonomiske reformer

11. Der er stadig sket fremskridt med hensyn til indsamling af data om **erhvervsdemografi**. Der skulle sidst i 2002 kunne foreligge harmoniserede data for "virksomhedsoprettelser", "nyoprettede virksomheders overlevelsesgrad" og "virksomhedsnedlæggelser" omfattende de fleste medlemsstater, og målet er, at alle medlemsstater skal være dækket senest i 2003.

12. Der er nu offentliggjort indikatorer for **registrering af virksomheder** som led i BEST-proceduren under det flerårige program for fremme af initiativ og iværksætterånd. Data for "den nødvendige tid til registrering af et selskab" og "omkostningerne ved registrering af et selskab" er derfor medtaget i de strukturelle indikatorer (som forklaret ovenfor).

13. Kommissionen har udviklet tre indikatorer for **finansiel integration** på anmodning af Økofin-Rådet i juli 2000. En af disse indikatorer, rentekonvergens, er derfor medtaget på listen over strukturelle indikatorer (som forklaret ovenfor). Der arbejdes fortsat med andre indikatorer for finansiel integration, herunder den præferencestilling som indenlandske aktiver indtager i bankers eller pensionskassers porteføljehensættelser.

Social samhørighed

14. Den 3. december 2001 vedtog Rådet (beskæftigelse og social- og arbejdsmarkedspolitik) "Rapporten om indikatorer for fattigdom og social udstødelse" fra Udvalget for Social Beskyttelse. I fortsættelse heraf er der udviklet indikatorer for f.eks. sundhed og socioøkonomisk status, boliger og levevilkår. Med henblik på forårsrapport 2003 forventes der at foreligge data for de fleste af indikatorerne for social samhørighed fra European Community Household Panel. Fremover vil sådanne indikatorer være baseret på den nye "Statistics on Income and Living Conditions" (EU-SILC), der forventes at give data med en kortere (to år) forsinkelse. Eurostat vil desuden overveje at udvikle data om regionalt BNP pr. indbygger baseret på oplysninger om regionale prisniveauer.

Miljø

15. Sidste års meddelelse indeholdt seks indikatorer, der bør udvikles om miljøet. Eurostats kommende rapport til miljørådet indeholder mere detaljerede oplysninger om disse indikatorer og andre miljøindikatorer, som er under udvikling.

16. Hvad angår **forbrug af giftige kemikalier**, er der stadig behov for en betydelig metodologisk og udviklingsmæssig indsats. Eurostat har iværksat et projekt med henblik på udvikling af et sæt indikatorer, der tager hensyn til de mest almindelige toksikologiske virkninger på mennesket og økosystemet.

17 Der foreligger allerede data om **ressourceproduktivitet** for elfremstilling, men dataene for det synlige forbrug af mineralmalm skal stadig forbedres med henblik på at udfylde huller og forbedre dataenes kvalitet og aktualitet.

18. Hvad angår såvel **genbrugsgrad for udvalgte materialer** som **produktion af farligt affald**, forventes den kommende EU-forordning om affaldsstatistik at give harmoniserede statistikker med bedre landedækning, aktualitet og kvalitet.

Ny liste over indikatorer, der bør udvikles

19. Den nye liste over indikatorer, der bør udvikles, omfatter indikatorer, som er overtaget fra sidste års liste, og som endnu ikke er fuldt udviklede, eller som stadig kan anvendes med fordel i de sektorpolitiske processer. Dette gælder for sammensatte indikatorer, potentiel produktion, marginal (og gennemsnitlig) effektiv skatteprocent, børnepasningsmuligheder, e-handel, e-forvaltning, erhvervsdemografi, genbrugsgrad for udvalgte materialer og farligt affald. Andre indikatorer er bibeholdt som følge af de små fremskridt, der blev gjort, fordi Kommissionens tjenestegrene måtte begrænse sig til at udvikle et overkommeligt antal indikatorer. I samme forbindelse bør der ske en yderligere overvejelse af forholdet mellem den indikator, der skal udvikles for "leveår uden sundhedsproblemer", og indikatoren for "forventet levetid ved fødslen".

20. BNP pr. indbygger på regionalt plan er blevet tilføjet til listen over indikatorer, der bør udvikles. Denne indikator, som spiller en central rolle i definitionen af politikken for økonomisk og social samhørighed, er i de foregående år blevet foreslået af Kommissionen i forbindelse med listen over strukturelle indikatorer, men den er ikke blevet bibeholdt af Rådet. Som følge heraf vil Kommissionen fortsætte arbejdet med

at udvikle denne indikator, herunder især arbejdet med at udtrykke denne indikator ved hjælp af købekraftpariteter målt på regionalt plan.

21. I år er der ikke tilføjet nogen andre nye indikatorer til listen over indikatorer, der bør udvikles. Udvikling af indikatorer er en lang proces, og Kommissionen har derfor besluttet at fokusere på de indikatorer, der allerede er udvalgt til videreudvikling. Den eneste ændring i forhold til sidste års liste er, at registrering af virksomheder er blevet fjernet, fordi den nu indgår i de strukturelle indikatorer.

Tabel 4: Liste over indikatorer, der bør udvikles
Sammensatte indikatorer
Generel økonomisk baggrund 1. *Potentiel produktion* 2. Samlet faktorproduktivitet
I. Beskæftigelse 3. Ledige jobs 4. *Arbejdskvalitet* 5. *Marginal (og gennemsnitlig) effektiv skatteprocent* 6. *Børnepasningsmuligheder*
II. Innovation og forskning 7. *Sammensatte indikatorer for den videnbaserede økonomi* 8. Offentlige og private udgifter til menneskelig kapital 9. *E-handel* 10. *E-forvaltning* 11. Investering i informations- og kommunikationsteknologi
III. Økonomiske reformer 12. *Erhvervsdemografi* 13. Kapitalomkostninger 14. *Finansiel integration*
IV. Social samhørighed 15. Regionalt BNP pr. indbygger i KKS Der vil fortsat blive udviklet indikatorer af Udvalget for Social Beskyttelse og Kommissionens tjenestegrene
V. Miljø 16. *Forbrug af giftige kemikalier* 17. Leveår uden sundhedsproblemer 18. Biodiversitet 19. *Ressourceproduktivitet* 20. *Genbrugsgrad for udvalgte materialer* 21. *Produktion af farligt affald*

Indikatorer, hvor der allerede er sket fremskridt, er angivet med kursiv.

BILAG 2 - Definition, kilde, tilgængelighed og politisk målsætning bag de udvalgte indikatorer

INDIKATORER FOR DEN GENERELLE ØKONOMISKE BAGGRUND

Indikator	Definition	Kilde	Tilgængelighed*	Overordnet målsætning for politikken
a. BNP pr. indbygger (i KKS) og real BNP-vækst	BNP pr. indbygger i købekraftsstandarder (KKS) BNP-vækst i faste priser (basisår 1995)	Eurostat, nationalregnskaberne	Dækning: alle medlemsstater, USA og Japan Tidsserier: 1991-2001	Vækstresultat, levestandard
b. Arbejdskraft-produktivitet	BNP pr. beskæftiget BNP pr. arbejdstime i forhold til EU15 (EU15=100)	Eurostat, nationalregnskaberne og OECD	Dækning: Alle medlemsstater, USA og Japan. Tidsserier: 1991-2001	Økonomiens overordnede effektivitet
c. Vækst i beskæftigelsen	Årlig procentuel ændring i den samlede beskæftigede befolkning. (Samlet og efter køn)	Eurostat, nationalregnskaberne og OECD	Dækning: Alle medlemsstater, USA og Japan. Tidsserier: 1991-2001	Fremskridt i retning mod fuld beskæftigelse
d. Inflation	Harmoniserede forbrugerprisindekser. Årlig gennemsnitlig ændring	Eurostat, prisstatistikker	Dækning: Harmoniserede forbrugerpris-indekser for alle medlemsstater. Data for USA og Japan er ikke fuldt sammenlignelige. Tidsserier: 1991-2001	Sundt makroøkonomisk klima
e. Vækst i de reale enhedslønomkostninger	Vækst i forholdstallet: løn pr. ansat i løbende priser divideret med BNP i løbende priser pr. samlet beskæftigelse	Eurostat, nationalregnskaberne	Dækning: Alle medlemsstater, USA og Japan. Tidsserier: 1991-2001	Sundt makroøkonomisk klima
f. Offentlig balance	Den konsoliderede offentlige sektors nettolåntagning/-långivning i procent af BNP	Eurostat, OECD.	Dækning: Alle medlemsstater, USA og Japan. Tidsserier: 1991-2001	Sundt makroøkonomisk klima
g. Statens gæld	Statens konsoliderede bruttogæld, i procent af BNP.	Eurostat, OECD.	Dækning: Alle medlemsstater, USA og Japan. Tidsserier: 1991-2001	Sundt makroøkonomisk klima

* "Tidsserier" beskriver de år, for hvilke der foreligger data i de fleste medlemsstater.

(I) BESKÆFTIGELSE

Indikator	Definition	Kilde	Tilgængelighed	Overordnet målsætning for politikken
1. Beskæftigelses-grad	Antal beskæftigede 15-64-årige som andel af den samlede befolkning af 15-64-årige. Også antal beskæftigede 55-64-årige som andel af den samlede befolkning af 55-64-årige. (Samlet og efter køn for begge aldersgrupper)	Eurostat, Labour Force Survey.	Dækning: Alle medlemsstater. Ingen sammenlignelige data for USA og Japan. Tidsserier: 1991– 2001	Fuld beskæftigelse.
2. Faktisk gennemsnitlig fratrædelsesalder	Gennemsnitlig fratrædelsesalder, vægtet med sandsynligheden for tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet. (Samlet og efter køn)	Eurostat, Labour Force Survey.	Dækning: Alle medlemsstater. Ingen sammenlignelige data for USA og Japan. Tidsserier: 2001	Fuld beskæftigelse. Bekæmpelse af social udstødelse.
3. Lønforskelle mellem mænd og kvinder	Gennemsnitlige bruttotimelønninger for kvinder i procent af gennemsnitlige bruttotimelønninger for mænd	Eurostat, European Community Household Panel (ECHP).	Dækning: Alle medlemsstater undtagen L, FIN og UK. Ingen data for USA og Japan. Tidsserier: 1995– 1998	Bekæmpelse af kønsdiskrimination.
4. Skatteprocent for lavtlønnede	Indkomstskat plus sociale arbejdstager- og arbejdsgiverbidrag minus kontante ydelser i procent af lønomkostningerne for en lavtlønnet (ugift person uden børn med en løn på 67 % af gennemsnitslønnen for en produktionsarbejder).	OECD, Fiscal Affairs Statistics (for gennem-snitslønnen for en produktionsarbejder)	Dækning: Alle medlemsstater, USA og Japan. Tidsserier: 1996-2000, estimater for 2001.	At måle skattetrykket på arbejdskraften, særlig de lavtlønnede og ufaglærte.
5. Livslang uddannelse	Procentdel af de 25-64-årige, der deltager i uddannelse i de 4 uger forud for undersøgelsen). (Samlet og efter køn)	Eurostat, Labour Force Survey.	Dækning: alle medlemsstater. Ingen sammen-lignelige data for USA og Japan. F benytter ikke-harmoniserede metoder. Tidsserier: 1992– 2001	Fuld beskæftigelse. Flere og bedre jobs.
6. Arbejdsulykker (kvalitet i arbejdet)	Indeks for antallet af arbejdsulykker (alvorlige og med dødelig udgang) pr. 1 000 beskæftigede (1988=100). (Samlet og efter køn for alvorlige ulykker, men ikke for ulykker med dødelig udgang)	Eurostat, European Statistics on Accidents at Work (ESAW).	Dækning: Alle medlemsstater, USA, men ikke Japan. Tidsserier: 1994-2000	Kvalitet i arbejdet.
7. Ledighedsprocent	Samlet antal ledige som andel af den samlede erhvervsaktive befolkning. Harmoniserede serier. (Samlet og efter køn)	Eurostat, Unemployment Statistics	Dækning: Alle medlemsstater, USA og Japan. Tidsserier: 1991– 2001	Fuld beskæftigelse. Bekæmpelse af social udstødelse.

(II) INNOVATION OG FORSKNING

Indikator	Definition	Kilde	Tilgængelighed	Overordnet målsætning for politikken
1. Udgifter til menneskelige ressourcer (offentlige udgifter til uddannelse)	Samlede offentlige udgifter til uddannelse i procent af BNP	Fælles Unesco/OECD/Eurostat-spørgeskema	Dækning: Alle medlemsstater, USA og Japan. Tidsserier: 1995-1999 (der foreligger data for 2000 og 2001 for visse medlemsstater, tidsserier starter i 1992 for flere medlemsstater)	De menneskelige ressourcers kvalitet
2. Udgifter til F&U (efter finansieringskilde)	Samlede udgifter til F&U fordelt på finansieringskilde (erhvervsliv, offentlig eller udenlandske)	Eurostat, OECD	Dækning: Alle medlemsstater (undtagen Luxembourg), USA og Japan. Tidsserier: 1991-1999 (2000 for nogle medlemsstater)	F&U-indsatsen
3. Adgang til internet	Procentdel af husstande med internetadgang hjemme Procentdel af virksomheder med adgang til internet (web).	Eurobarometer Survey og Eurostat (husstande) Eurostat (virksomheder)	Dækning: Alle medlemsstater, USA og Japan. Ingen USA-data for virksomheder Tidsserier: 1998-2002 for husstande. 2000-2001 for virksomheder	Informationssamfundet.
4. Videnskabelige og teknologiske kandidater	Kandidater i videnskab og teknologi pr. 1 000 personer i alderen 20-29 år. (Samlet og efter køn)	Fælles Unesco/OECD/Eurostat-spørgeskema	Dækning: Alle medlemsstater (undtagen EL), USA og Japan. Tidsserier: 1993-2000	De menneskelige ressourcers kvalitet
5. Patenter	Antal europæiske og amerikanske patenter pr. million indbyggere (EPO- og USPTO-patenter)	Den Europæiske Patentorganisation (EPO) og US Patent Office (USPTO).	Dækning: Alle medlemsstater, USA og Japan. Tidsserier: 1991-99 (foreløbige data for 2000)	Innovationsevne
6. Risikovillig kapital	Investeringer med risikovillig kapital i forhold til BNP. Fordelt på investeringsfaser (tidlig fase og udvidelse)	European Venture Capital Association (for EU), Price Waterhouse Coopers (for USA).	Dækning: Alle medlemsstater (undtagen Luxembourg), USA, men ikke Japan. Tidsserier: 1991-2001	Adgang til finansiering, især for nystartede virksomheder
7. Udgifter til informations- og kommunikationsteknologier	Udgifter til informations- og kommunikationsteknologier i procent af BNP. Opdelt på udgifter til informationsteknologi og telekommunikation	European Information Technology Observatory (EITO)	Dækning: Alle medlemsstater, USA og Japan. Tidsserier: 1991-2000	Udbredelse af informations- og kommunikationsteknologier

(III) ØKONOMISKE REFORMER

Indikator	Definition	Kilde	Tilgængelighed	Overordnet målsætning for politikken
1. Relative prisniveauer og priskonvergens	Relative prisniveauer for privat endeligt forbrug, inkl. indirekte skatter (EU=100) og deres variationskoefficient	Eurostat / OECD (prisstatistikker: PPP-indikatorer)	Dækning: Alle medlemsstater, USA og Japan. Tidsserier: 1991-99 for medlemsstaterne. Estimater for 2000. 1993 og 1996 for USA og Japan plus estimater for andre år.	Varemarkeds-integration. Markedseffektivitet
2. Priser i netværks-industrierne	Prisniveau og -udvikling inden for telekommunikations-, el- og gasmarkederne.	Eurostat, energi-statistikker. GD INFSO for data vedrørende telekommunikation.	Dækning: Alle medlemsstater. Amerikanske og japanske data for telekommunikation. Tidsserier: 1992-2002 for elektricitet og gas. 1997-2001 for telekommunikation.	Markedseffektivitet
3. Markedsstruktur i netværks-industrierne	Den etablerede operatørs markedsandel på markederne for fast og mobil telekommunikation. Den største producents markedsandel på elmarkedet.	GD INFSO for data vedrørende telekom-munikation. Eurostat for data vedrørende elektricitet	Dækning: Alle medlemsstater undtagen Lux for elektricitet. Ingen data for USA eller Japan. Tidsserier: 1999-2000 for fast telekommuni-kation. 2001 for mobil telekommunikation. 1999-2000 for elektricitet	Markedseffektivitet
4. Offentlige indkøb	Værdi af offentlige indkøb efter offentlige udbud i procent af BNP.	GD MARKT; Eurostat	Dækning: Alle medlemsstater. Ingen data for USA eller Japan. Tidsserier: 1993-2000	Varemarkeds-integration
5. Sektorspecifik statsstøtte og ad hoc-støtte	Statsstøtte (sektorspecifik og ad hoc) i procent af BNP.	GD COMP	Dækning: Alle medlemsstater. Ingen data for USA eller Japan. Tidsserier: 3-årige gennemsnit fra 1990-1992 til 1998-2000	Fordrejninger på det indre marked
6. Rentekonvergens	Konvergens i de årlige procentvise rentesatser. Beregnet for rentesatser for realkreditlån, kortfristet virksomhedsgæld og mellem- til langfristet virksomhedsgæld.	GD MARKT baseret på data fra Den Europæiske Centralbank	Dækning: Alle medlemsstater for rentesatser for realkreditlån. 12-13 medlemsstater for rentesatser for virksomhedslån. Tidsserier: 1995-2002	Finansmarkeds-integration
7. Registrering af virksomheder	Gennemsnitlig tid og finansielle omkost-ninger i forbindelse med overholdelse af de obligatoriske procedurer ved registrering af	Undersøgelse udført for GD ENTR	Dækning: Alle medlemsstater. Ingen data for USA eller Japan.	Fremme af iværksætterånd

	virksomheder		Tidsserier: 2001	

(IV) SOCIAL SAMHØRIGHED

Indikator	Definition	Kilde	Tilgængelighed	Overordnet målsætning for politikken
1. Uligheder i indkomstfordelingen	Andelen af de samlede indkomster, som de 20 % af landets befolkning med de højeste indkomster (øverste kvintil) tegner sig for, i forhold til den andel, som de 20 % af landets befolkning med de laveste indkomster (laveste kvintil) tegner sig for. Indkomst skal forstås som den ækvivalente disponible indkomst.	Eurostat, European Community Household Panel (ECHP).	Dækning: Alle medlemsstater undtagen L, FIN og UK. Ingen data for USA eller Japan. Tidsserier: 1995-98	Bekæmpelse af fattigdom og social udstødelse
2. Risiko for fattigdom	Andel af personer med en ækvivalent disponibel indkomst under fattigdomstærsklen før og efter overførselsindkomster. Tærsklen er fastsat til 60 % af den nationale ækvivalente disponible medianindkomst (efter overførselsindkomster). (Samlet og efter køn).	Eurostat, European Community Household Panel (ECHP).	Dækning: Alle medlemsstater undtagen L, FIN og UK. Ingen data for USA eller Japan. Tidsserier: 1995-98	Bekæmpelse af fattigdom og social udstødelse
3. Vedvarende risiko for fattigdom	Andel af personer med en ækvivalent disponibel indkomst under fattigdomstærsklen i det indeværende år og i mindst to af de foregående tre år. Tærsklen er fastsat til 60 % af den nationale ækvivalente disponible medianindkomst (efter overførselsindkomster). (Samlet og efter køn)	Eurostat, European Community Household Panel (ECHP).	Dækning: Alle medlemsstater undtagen L, FIN, S og UK. Ingen data for USA eller Japan. Tidsserier: 1997-98	Bekæmpelse af fattigdom og social udstødelse
4. Spredning af regionale beskæftigelsesgrader	Variationskoefficient for beskæftigelsesgrader på tværs af regionerne (NUTS 2-niveau) inden for landene. (Samlet og efter køn).	Eurostat, regionale statistikker.	Dækning: Alle medlemsstater undtagen DK, IRL og L. Ingen data for de franske oversøiske departementer. Ingen data for USA eller Japan. Tidsserier: 1991-2000	Samhørighed
5. Personer med kort	Andelen af 18-24-årige, der kun har	Eurostat, Labour	Dækning: Alle medlemsstater undtagen UK.	Investering i personer.

skolegang, som ikke deltager i videreuddannelse eller erhvervsuddannelse	uddannelse på folkeskoleniveau, og som ikke er i gang med videreuddannelse eller erhvervsuddannelse. (Samlet og efter køn)	Force Survey.	Ingen sammenlignelige data for USA og Japan. Tidsserier: 1992-2001	Bekæmpelse af social udstødelse.
6. Langtidsledigheds-procent	Samlet antal langtidsledige (over 12 måneder) i procent af den samlede erhvervsaktive befolkning - harmoniserede serier. (Samlet og efter køn)	Eurostat, baseret på Labour Force Survey.	Dækning: alle medlemsstater undtagen EL. Ingen sammenlignelige data for USA og Japan. Tidsserier: 1991-2001	Fuld beskæftigelse. Bekæmpelse af social udstødelse.
7. Andel af befolkningen, der lever i arbejdsløse husstande	Personer i alderen 0-65 år (og desuden 0-60 år), der lever i husstande, hvor ingen medlemmer af husstanden er i beskæftigelse, i procent af alle personer, der lever i husstande, som kan komme i betragtning. Alle husstande kan komme i betragtning, undtagen dem, hvor enhver person falder ind under en af følgende kategorier: (1) under 18 år, (2) 18-24 år under uddannelse og ikke i arbejde, (3) 65 år (60) og derover og ikke i arbejde. (Samlet og efter køn)	Eurostat, Labour Force Survey.	Dækning: alle medlemsstater undtagen DK, FIN og S. Ingen sammenlignelige data for USA og Japan. Tidsserier: 1991-2001	Bekæmpelse af fattigdom og social udstødelse

(V) MILJØ

Indikator	Definition	Kilde	Tilgængelighed	Overordnet målsætning for politikken
1. Udledninger af drivhusgasser (inkl. mål)	Fremskridt med hensyn til emissions-kontrol i forhold til målene. Samlede udledninger af 6 vigtigste drivhusgasser (CO2, CH4, N2O, HFC'er, PFC'er og SF6) udtrykt i CO2-ækvivalenter.	Det Europæiske Miljøagentur	Dækning: Alle medlemsstater, USA og Japan. Tidsserier: 1991-99	Begrænsning af klimaændringer og implementering af Kyoto-protokollen.
2. Økonomiens energiintensitet	Indenlandsk bruttoenergiforbrug divideret med BNP.	Eurostat, energistatistikker.	Dækning: Alle medlemsstater, USA og Japan. Tidsserier: 1991-99	Mere effektiv energiudnyttelse.
3. Transportmængde (tons- og passagerkilometer) i forhold til BNP	Indeks for transportmængden (gods og passagerer) i forhold til BNP. Målt i tons-km/BNP og passager-km/BNP og indekseret i forhold til 1995.	Eurostat / GD TREN/US Bureau of Transportation Statistics	Dækning: Alle medlemsstater, USA og Japan. Tidsserier: Gods 1991-96; passagerer 1991-99	Væksten i transport og den økonomiske vækst skal gøres uafhængige af hinanden.
4. Opdeling mellem transportformer	Opdelingen mellem transportformer inden for godstransport (vejtransportens procentvise andel i den samlede indenlandske godstransport) og passagertransport (biltransportens procentvise andel i den samlede indenlandske passagertransport).	Eurostat / GD TREN/US Bureau of Transportation Statistics	Dækning: Alle medlemsstater, USA og Japan. Tidsserier: Gods 1991-96; passagerer 1991-99	Udvikling hen imod mere miljøvenlige transportformer.
5. Byernes luftkvalitet	Indikatorer baseret på koncentrationerne af ozon og partikler i byområder (antal dage med forurening, der overstiger normerne for hvert af de to udvalgte luftforurenende stoffer).	European Topic Centre / Luftkvalitet	Dækning: Alle medlemsstater undtagen Lux og S for ozon; undtagen DK, EL, F, LUX, A og S for partikler. Ingen data for USA eller Japan. Tidsserier: 1991-1999 (huller i serierne)	Forbedring af byernes luftkvalitet.
6. Kommunalt affald	Kommunalt affald (indsamlet, deponeret og forbrændt). Målt i kilo pr. person pr. år	Eurostat, miljøstatistikker	Dækning: Alle medlemsstater undtagen A for indsamlet affald, undtagen EL og IRL for forbrændt affald. Ingen data for USA eller Japan. Data for alle medlemsstater forventes inden udgangen af 2001	Reduktion af affaldsproduktion og skadelig bortskaffelse

			Tidsserier: 1991-1999 (huller i serierne)	
7. Vedvarende energikilders andel	Vedvarende energikilders bidrag af elektricitet til det samlede elforbrug	Eurostat, energistatistikker.	Dækning: Alle medlemsstater. Ingen data for USA eller Japan. Tidsserier: 1991-99	Bæredygtig energiproduktion